

SUOMA JA ADOLF FALCKIN RAHASTO

Osakeyhtiö Sytyttimen perustajan muistorahasto

Rahasto perustuu johtaja Aarre Falckin ja hänen puolisonsa Eira Falckin vuonna 1974 tekemään lahjoitukseen johtaja Adolf Falckin (1889–1947) ja Suoma Falckin (o.s. Vihreäluoto, 1900–1972) elämäntyön kunnioittamiseksi. Se tukee kulttuurityötä, erityisesti tekniikan tutkimusta.

Adolf Johan Falck syntyi Pietarissa 8.8.1889. Hänen äitinsä oli Hilda Maria Lundberg ja isänsä Titus Falck, konemestari Putilovin asetehtailla. Adolf Falck opiskeli Kuopion teollisuuskoulun mekaanisella osastolla ja valmistui tekni-koksi 1912. Hän työskenteli Pietarissa konerakentajana ja G. A. Lessnerin torpedotehtaan työnjohtajana, mutta siirtyi 1915 johtajaksi veljensä Oskar Fredrik Kotkankallion omistamaan Kotkankalli-on mekaaniseen tehtaaseen. 1916 hän aloitti Renault'n automobiilitehtaan aseosaston vanhempana suunnit-telijana.

Vallankumouksen jälkeen maa-liskuussa 1918 Adolf Falck pa-keni Suomeen uimalla Rajajoen yli mukanaan vaatemytty, jossa olivat tärkeimmät tavarat, koulu- ja työtodistukset sekä Lessneriltä saa-tu kultakello. Valkoiset luulivat hän-tä vakoojaksi, ja hän joutui vankileirille. Päästyään vapaaksi 1919 hän aloitti Viipurissa tyhjältä ja eteni nopeasti II rannikkotykistöpataljoonan konepajan työnjohtajaksi. Vuodesta 1921 alkaen hän oli Suojeluskuntain Ase- ja Konepaja Osakeyhtiön palveluk-sessa ja toimi 1927–1929 sen ylityönjohtajana.

Adolf Falck avioitui 1929 Reposaaressa Suoma Suleima Vihreäluodon kanssa. Falckien poika Aarre syntyi Vaaja-koskella 15.5.1929. Samana vuonna Suoma Falckin omis-tama ruokala Hyvinkäällä myytiin, ja Adolf Falck, Rafu Lönnström ja Gunnar Grönblom perustivat Osakeyhtiö Sy-tytin -nimisen yrityksen. Tehdas perustettiin Helsinkiin, ja perhe muutti sinne, mutta sota-aikana tehtaan sijainti Hel-singissä nähtiin ongelmalliseksi. Perhe muutti Poriin 1940, jolloin Falck kuului yrityksen johtokuntaan. Vuonna 1943

Adolf Falck

perhe muutti uuden tehtaan pe-rässä Raumalle, jossa Adolf Falck kuoli 19.3.1947.

Falckien poika Aarre Falck läh-ti opiskelemaan Helsinkiin 1950 ja teki Sytyttimessä diplomityönsä 1954–1955. Hän tapasi 1953 Savolai-sen osakunnan tansseissa käkisalmelai-sen sotilasmestarin tyttären Eira Laihon (s. 18.4.1930), ja he avioituivat 1956. Sodan jälkeen aseeteo-lisuus lopetettiin ja Sytytin myytiin Huhtamäelle. Aarre Falck toimi Jyväskylän teknisen oppilaitoksen opettajana. Hänet valittiin 1972 Metalliteollisuuden keskusliiton joh-tajaksi, ja perhe muutti Espooseen. Hän työskenteli myös opettajana teknillisessä korkeakoulussa ja väitteli 1983 työnluokituksesta ja työn vaativuuden arvioinnista. Aarre Falck jäi eläkkeelle 1987.

Aarre Falckin äiti Suoma Falck kuoli Raumalla 3.12.1972. Aarre Falck päätyi lahjoittamaan perimiään Huhtamäen osakkeita Suomen Kulttuurirahaston lisäksi Liikesivistys-rahastolle.

Osuuskunta Sigillum/Terhi Kivistö

SUOMEN KULTTUURIRAHASTON tehtävä on suomalaiskansallisen henkisen ja taloudellisen viljelyn vaaliminen ja kehittäminen. Kulttuurirahasto muodostuu Säätiöstä (perustettu 1939) ja Kannatusyhdistyksestä (perustettu 1937). Säätiön sisällä toimii keskusrahasto ja 17 maakuntarahastoa. Kulttuurirahasto jakaa apurahoja ja palkintoja tieteen ja taiteen tekijöille sekä kulttuurielämän eri aloille toimiville henkilöille ja yhteisöille. Apurahojen ohella Kulttuurirahastolla on myös omaa kulttuuritoimintaa. Lisätietoa www.skr.fi.